

Maaperäseminaarissa käytiin vilkasta keskustelua pöytäkunnittain. Ajatuksia heräsi ja ideoita jalostettiin.

Nälkä voidaan torjua

Maaseutuverkoston Maaperäseminaarista 24.11.2015 toivoa ja taistelutahtoa

Tulevaisuuden avaimet ovat maaperässä, mistä 95 prosenttia maailman ihmisiä ruokkivasta ruuasta kasvaa. Maaperästä siis kannattaa pitää huolta. Maailman väkiluku kasvaa hurjaa vauhtia. Vuonna 2050 se nykynäkymien mukaan ylittää jo 10 miljardin rajapyykin.

Jos ei maaperän kuntoon panosteta, ruoka ei riitä. Nälkä iskee ja pahimmillaan edessä on nälkähäviöä, kaaosta ja ongelmia. Ruuan tuotanto on saatava lisääntymään 60 prosenttia seuraavan 35 vuoden aikana.

- Ilmastonmuutos, eroosio ja tehotuotannon maaperää kuluttavat menetelmät vähentävät ruokaa tuottavan maan määrää dramaattisesti, kuvailee tilannetta FAO:n maa- ja vesisosaston johtaja **Moujhed Achouri**. Suunta on siis käännettävä pian.

-Nälkä ajaa ihmiset epätoivoon. Tuottavaa maatalousmaata ei ole varaa menettää. Maaperästä on pidettävä huolta kaikkialla, Achouri tiivistää maailman tilannetta.

Achouri puhui maaperästä ja sen maailmanlaajuisista haasteista Maaseutuverkoston ympäristö- ja ilmastotyöryhmän järjestämässä seminaarissa Helsingissä 24.11.2015.

Moujhed Achouri kasvoi tunisialaisen hedelmätarhuriperheen poikana ja sai kotitalta ensituntuman viljelyyn.

- Maaperässä on maailman biodiversiteetistä neljäsosa. Grammassa maata on miljoonia maaperäeliöitä. Ihmiset eivät ymmärrä maaperän

merkitystä. Sentti uutta maaperää voi vaatia tuhat vuotta syntyäkseen, mutta se voidaan tuhota hetkessä.

Achouri puhui maaperän köyhtymisestä eri puolilla maapalloa ja piti erittäin hyvänä, että EU:ssa maaperä on nostettu asialistan kärkeen.

Fredrik von Limburg Stirum kysyi, mahtavatko pakolaistulvat johtua ruoan puutteesta. Achourin mukaan nälkä ainakin lisää ihmisten liikkumista. Ruoan perään on lähdettävä, jos tuotanto kotona ei onnistu.

- Itse asiassa joka minuutti maapallolta häviää 11 hehtaaria maatalousmaata.

Achourin mukaan maaperän kestäväällä hoidolla ruoan tuotantoa voidaan nostaa tarvittavien prosenttien verran, mutta se edellyttää yhteistyötä kaikkialla sekä tiedon levittämistä eri puolille maailmaa.

- Viljelijät ovat avainasemassa. He tietävät, miten käytännössä ruokaa tuotetaan. On erittäin tärkeää, että koko ajan ajatellaan tekoja ja niiden seurauksia. Oikeat keinot löytyvät peltojen laidoilla.

Achouri sanoi odottavansa paljon Pariisin ilmastokokoukselta. Eroosiota on vähennettävä ja ruoan tuotannon mahdollisuuksia kehitettävä. Muuten on edessä nälkää, joka johtaa kaaokseen ja kansainvaelluksiin.

Toivoa ja tekoja tarvitaan

Maaperäseminaarin puhujista monet vakuuttivat, että paljon on tehtävissä, mutta tekojen tekemistä ei kannata pitkittää.

Innostunut seminaariväki kuunteli muun muassa dosentti **Jari Haimin** selvityksiä maaperän toiminnasta. Hän esitteli maaperän kuhinaa. Eliöt ja mikrobit tekevät lakkaamatta töitä, jotta maaperä pysyisi kunnossa ja pystyisi tuottamaan ruokaa myös ihmisille.

Dosentti Jari Haimi on tutkinut peltomaiden kuhinaa jo vuosikaudet. Hän puhuu maaperän ahertajista kuin parhaista kavereistaan ja aloitti toteamalla, että maaperän toiminta on hänen ”sydämen asiansa”.

- Yhdellä hehtaarilla voi olla jopa tonnin verran lieroja, Haimi sanoi.

Haimin mukaan suurimmat maaperän uhkaajat ovat vääränlainen maanmuokkaus, avohakkuut, väärät maatalouden toimet kuten liiallinen torjunta-aineiden käyttö, muut haitalliset aineet sekä maan tiivistäminen.

Tutkija **Taru Lehtinen** avasi itävaltalaisutkimusten ja toimenpiteiden maailmaa. Hän korosti orgaanisten aineiden merkitystä maan tuottavuuden kannalta.

Taru Lehtinen korosti myös maan merkitystä hiilen varastojana. Yleisö innostui Itävallan esimerkeistä ja keskustelu kävi vilkkaana.

Maaperä ratkaisee isoja ongelmia

Tutkija, viljelijä ja kokeilija **Tuomas Mattila** puhuu intohimoisesti maaperän ja sen kunnosta huolehtimisen puolesta. Hän on omalla tilallaan etsinyt keinoja, millä hiiltä voitaisiin sitoa nykyistä enemmän maaperään.

- Hiilivuoto ja rehevöityminen ovatkin isoja ongelmia ratkaistaviksi kestävän ruoantuotannon tiellä.

Hän puhui rohkaisevasti erilaisista puskureista, millä maaperää voidaan korjata ja ongelmia ratkoa. Kokeiluja tehdään jatkuvasti Mattilan omalla tilalla ja monet tulokset ovat olleet rohkaisevia.

Vähintään yhtä innostavan puheenvuoron käytti Maan viljelijäksi itseään nimittävä **Juuso Joona** Tynnelän tilalta, missä erilaisia maan parannukseen tähtäviä tekoja on tehty jo vuosikaudet.

Sairas maa kannattaa hoitaa, mutta on löydettävä oikea tapa. Avainasemassa on kaikenlaisen maan pieneliötoiminnan kiihdyttäminen.

Juuso Joona kannusti ja varoitteli kuulijoitaan vakuuttamalla, että maanviljelijä voi ratkaista kaiken, mutta toisaalta hän voi myös sössiä kaiken. Siksi tekoja ja niiden vaikutuksia on syytä tarkkaan seurata.

Seminaarissa puhuivat myös:

- lehtori **Olli Ruth**, joka kertoi jääkauden jättämistä jäljistä Suomen maaperään,
- vanhempi asiantuntija **Eveline Durieux**, joka puhui maaperän ja ilmaston suojelun LIFE-ohjelmasta
- päätoimittaja **Mikael Pentikäinen**, joka selvitti vaikutusmahdollisuuksia median kautta
- maa- ja metsätalousministeriön neuvotteleva virkamies **Marja-Liisa Tapio-Biström**, joka kertoi miten maaseutuohjelmalla parannetaan maaperän tilaa.

Alustusten lisäksi seminaarissa käytiin vilkasta keskustelua sekä pienryhmissä että isossa salissa. Asia kiinnosti ja herätti ajankohtaisuudellaan. Kysymyksiä asiantuntijoille riitti ja vastauksia puntaroiitiin innokkaasti.

Tilaisuuden juonsi Maaseutuverkoston ympäristö- ja ilmastotyöryhmän puheenjohtaja **Eija Hagelberg**.

Teksti ja kuvat Hia Sjöblom